

1576: zag. Zulkz by sommigen, ja den Prins zelf, als zynde (1) reynde raads, wierdt voorgeslaagen, van maanen, wyven en kinderen, die de Vryheyd lief hadden, met de beste en tilbaarste goederen in te scheepen, alle dyken en dammen door, alle watermolens in brand te steeken, en 't gansche land door 't water te verwoesten: om als een andere Eneas, naa 't verdelgen van 't Hollandfche Troje, met zyne medgezellen een nieuw Italië (2) op te zoeken, er in vryheyd van lighaam en gewooten zich aldaar neder te slaan. Als men nu dus als buyten alle hoope was, wierdt het geschild met de Engelschen beslist, en bestonden de Spanjaards (tot redding van 's Prinzen (3) zaaken) op den twaalfden van Hooimaand in 't land van (4) Schouwen te muymen, hunne oude Oversten af en nieuwe aan te stellen, en zonder op eed of pligt acht te slaan, voldoening van tweentwintig maanden soldye te eyschen. Gelyke buytenspoorigheyd bedreeven de Waalen te Sierikzee: ja de Spanjaards, naa 't eyland Schouwen kaal gegeeten te hebben, toogen met het verlaaten aller sterkten in dien oord, naar Brabant. Waarby zich onderwege meer andere muytelingen vervoegden, doch niet hebbende konnen in Mechelen geraaken, rukten zy gezaamentlyk voor Brussel: alwaar de kreet hunner aankomste de burgers bereyds op de vesten ter bescherming en in de wapenen gedaagd had; die ook straks hierop, uyt wantrouwe, de drie in bezetting leggende Spaansche vendels ter poorte uyt-dreeven. De muymers dus van hun oogmerk verstecken, wenden 't naar (5) Aalst,

't gene zy inkreegen, moete de burgers veele geweldenaaryen, gelyk ook de landslyuden van wel honderdzeventig onderhoorige dorpen, door hen op brandfchatting gesteld, uytstaan. Welke moedwil eyndelyk zoo hoog liep, dat de Raad van Staate (6) op den zesentwintigsten van Hooimaand de muytelingen by plakaat voor weerspanningen des Konings en vyanden des Vaderlands verklaarde; mer last aan de byzondere Staaten om zich alom tegens de zelve te wapenen. Te meer dewyl zy dagelyks sterker, en van hunnen landaardt onder den duym geholpen warden; ja de overige Spanjaards, waanende het met de aanbevole wapeninge niet slechts alleen op de muytelingen, maar op hun allen in 't gemeen gemunt te zyn, verlieten zonder verlof alle steden en sterkten, en trokken ter versterking der muytelingen mede naar Brabant. Dit noodzaakte den Raad van Staate de getrouwgebleevene benden, die tot nogtoe Woerde hadden belegerd gehouden, tot eyge bescherming naar Brabant op (7) te ontbieden. Waardoor die benaauwde stad, naa eene vergeeffiche insluyting van vyftig weken, zonder toedoen der Prinsgezinden en buyten alle verwachting, nog eyndelyk ontzet wierdt: welk zeldzaam geval men door de oudheyd op dit vierkante stuk ('t gene staande het beleg voor veertig stuyvers is gangbaar geweest) vindt aangetekend; als zynde het om de verwardheyd der zaaken thans de tyd niet om de gedachtenis deezer zonderlinge verlossinge, door het in 't licht geeven van eenen sierlyken gedenkpenning te vereeuwigen.

(1) Bor Nederl. Beroerten, VIII. boek, fol. 135. verso.

(2) Virgil. Æn. lib. I. v. 208. & seqq. lib. II. v. 795. & seqq.

(3) Hoofft Ned. Hist. fol. 452.

(4) Bor Nederl. Beroerten, IX. boek, fol. 147.

(5) Bor Nederl. Beroerten, IX. boek, fol. 155. verso.

(6) Bor Nederl. Beroerten, IX. boek, fol. 156.

(7) Hoofft Ned. Hist. fol. 455.

I. Op de eene zyde is het wapenschild van Woerde, onder het jaar der muntinge en binnen dit omfchriit gestempeld:

PRO